

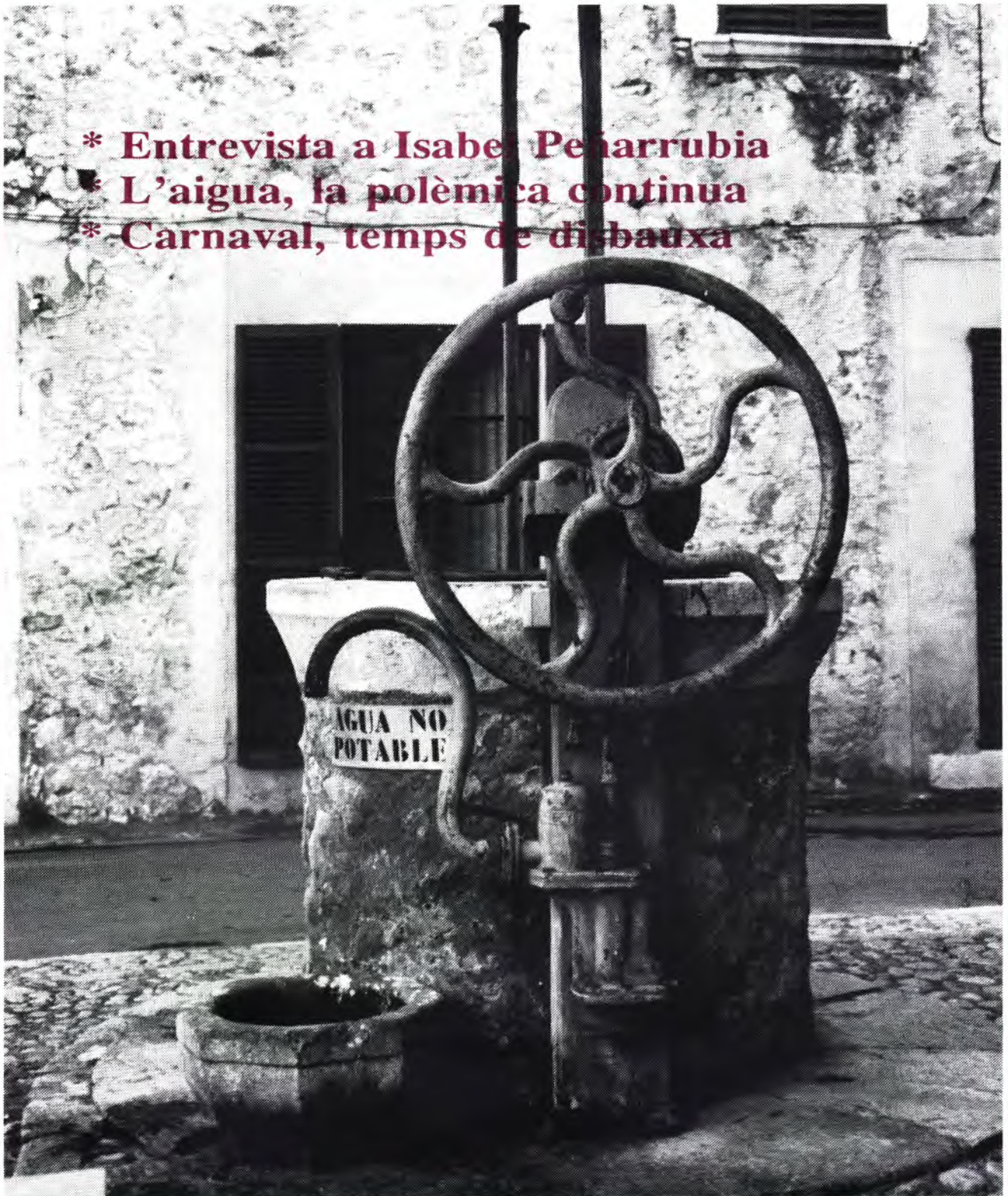
Aiaró

noves i parers

PRENSA
CORONA

revista mensual d'informació local

- * Entrevista a Isabel Peñarrubia
- * L'aigua, la polèmica continua
- * Carnaval, temps de disbauxa

Edita: OBRA CULTURAL BALEAR
OCB Delegació d'Alaró.
C. Pintat, 9 — 07340 Alaró

Presidenta:

Carme Bennàssar i Ferragut

Administrador:

Joan Pau Rosselló i Colom

Directora:

Catalina Amengual i Agulló

Revisió lingüística:

Eulàlia Colom i Soto

Redactors/es:

Tomeu Noguera i Vidal
Joan Amengual i Agulló
Mercè Amengual i Agulló
Margalida Simonet i Riera
Julio Raneda i Calvete
Magdalena Gomila i Fonollar
Rosa Mª Deyá i Simonet

Col·laboradors/es:

Francesc Coll
Tomeu Noguera
Miquel Llinàs
Catalina Simonet
Tomeu Simonet
Andreu Vidal
Dingú
Cercle d'Estudis
Julio Raneda
Joan Amengual
Joan V. Lillo
Catalina Company

Administració:

Joan Pau Rosselló i Colom

Fotografia:

Andreu Quintana
Sion Coll

Publicitat:

Pau Rosselló i Homar

Dipòsit Legal: 412-1992

Impremta:

Tirrena, S.A.
Pintor Juan Gris, 1
Manacor

*Els articles signats només expressen
l'opinió dels seus autors.*

INFORMACIÓ LOCAL

- El GOB denuncia una altra agressió contra la L.E.N. ————— 4
- L'Ajuntament denega un permís d'obres a la comunitat de regants ————— 5
- L'aigua, el serial interminable ————— 5
- Sant Antoni: foguerons, beneïdes i gloses ————— 5
- El CIM restaurarà les cases dels Tossals Verds ——— 5
- Nova merceria ————— 6
- Mostra de la Cançó infantil i juvenil 1993 ————— 7
- Obres a la Casa de Cultura — 7

ESTADÍSTIQUES DE LA VIDA COTIDIANA

- El tabac: un problema també a Alaró ————— 8

ENTREVISTA

- Isabel Peñarrubia, Premi 31 de Desembre per la seva d'investigació històrica — 9

MANS ARTESANES

- Cèlia Mulet ————— 12

REPORTATGE

- Els Darrers Dies: temps de festa, disbauxa i escarni ——— 13

MÓN NATURAL

- La mort dels Oms ————— 15

PERRUQUERIA

- El greix o seborrea ————— 16

ESPORTS

- Futbol ————— 17
- Penya Mallorquinista ——— 19
- Bàsquet ————— 20

CUINA

- Bar Restaurant Casino ——— 20

LLIBRES

- Comentem un llibre ————— 21
- Novetats a la Biblioteca ——— 21
- Recordant a Josep Mª Llompart ——— 21

AGENDA

- Macramé ————— 22
- Tercera Edat ————— 22
- Mestresses de casa d'Alaró ————— 22
- Activitats de la Delegació de l'OCB d'Inca ————— 22

Un país de Tercera B

No és per lloar polítics d'altres comunitats autònomes, com Jordi Pujol, que encapçalam la nostra editorial amb un títol tan significatiu, sinó perquè la presència d'aquest senyor a l'illa de Mallorca, el 18 de gener, ens va permetre de veure —i també de recordar— un cop més que la nostra comunitat autònoma és de dubtosa categoria i tenguda en compte molt poques vegades pel govern central. Això sí, tot i que el nostre president, el senyor Gabriel Cañellas hagi de fer cua i d'aixecar oracions a l'Altíssim perquè li sigui concedida una entrevista amb el senyor González, a les Balears sempre hi haurà un lloc perquè l'èlit política de l'estat espanyol pugui passar un bon estiu. I tot continua igual.

Aquestes són les illes de la calma, calma que també guardam al nostre interior els illencs, impassibles —gairebé ots— quan ens neguen que hem tengut una història —i no volem dir una història pròpia, perquè vulguin o no senzillament és nostra i l'hem tinguda.

Aquest país de tercera B, que no és el mateix que ser de preferent, és l'única comunitat autònoma de l'estat espanyol amb llengua —també pròpia, senyores i senyors— que no té competències en educació. No passaria res si en aquests moments no s'aplicàs la LOGSE, amb les reformes estructurals del sistema escolar i del currículum que comporta. ¿Qui pensarà, a l'hora de les reformes en la nostra realitat històrica, cultural, econòmica...?

Aquest país de tercera B tampoc no ha rebut totes les transferències en matèria de Sanitat. I així tenim una Conselleria de Sanitat, que depèn del govern Balear, i un INSALUD? dependent del govern central, que es poden passar la vida estirant i amollant per decidir la construcció d'un hospital quan ja potser en són necessaris dos.

Aquest país que no té història institucional mes enllà de l'Estatut d'Autonomia i que tampoc no la reivindica, aquest país que s'agita per la preponderància d'una illa per damunt de les altres, aquest país on conviuen gent de diverses llengües i que no reclama la seva per la modèstia malentesa de ser ben educats, aquest país de tercera B que té els governants que elegeix amb democràcia no és res més que el país que construïm (o desfem) cada dia amb molta calma.

MESÓN GALLEGO BAR-RESTAURANT

ESPECIALITAT EN MARISC

Can Ros, núm. 4
Tel. 51 00 56

ALARÓ
Mallorca

TALLER DE XAPA I PINTURA

GABRIEL JAUME

Telèfon 51 03 71
Pere Sampol de Son Curt, 15

ALARÓ
(Mallorca)

El Gob denuncia una altra agressió contra la L.E.N

El Grup Ecologista de les Illes, el GOB, ha denunciat una nova vulneració de la Llei d'Espais Naturals succeïda en el nostre terme municipal.

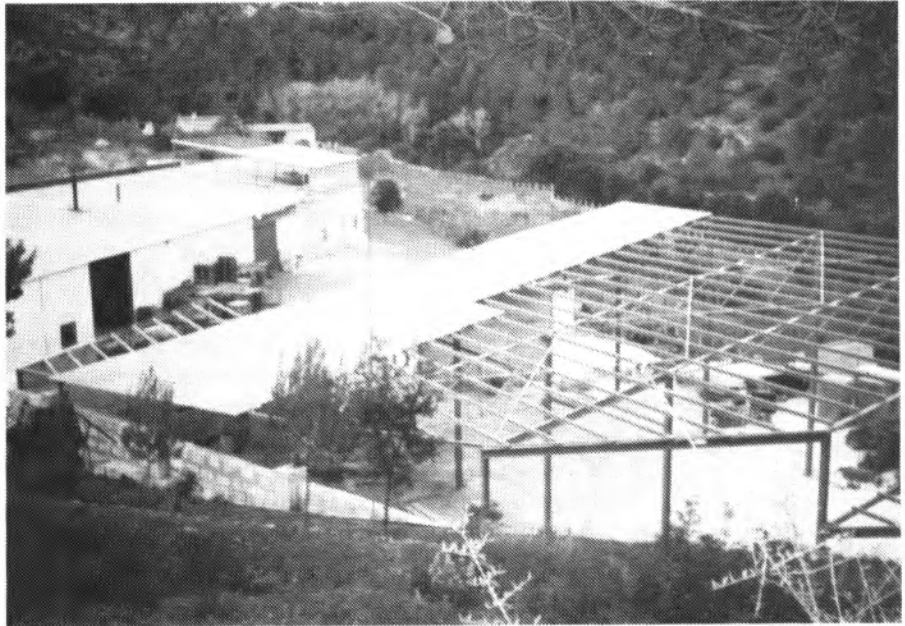
Aquesta vegada es tracta de la construcció de dues naus industrials a una zona declarada Àrea Natural d'Espacial Interès, concretament a Son Coco, just darrera el Puig de s'Alcadena.

El responsable de l'atemptat és l'empresa «Aigües de Lluc, S.A.» propietària de l'embotelladora que comercialitza la marca d'aigua mineral «Font Sorda».

La història d'aquest desastre es remunta al gener de 1991. Per aquestes dates l'esmentada empresa va sol·licitar a l'Ajuntament d'Alaró que es pronunciés sobre la possibilitat d'ampliar les instal·lacions de la planta embotelladora ubicada a la finca de Son Coco, molt aprop del conegut «Clot d'Almadrà»

Transcorreguts dos mesos, pel març, l'Ajuntament acordà tramitar l'expedient corresponent, sol·licitant a la Comissió Insular d'Urbanisme la declaració d'interès social per aquesta obra, fent constar el criteri favorable del consistori alaroner.

Però en el mes de maig del mateix any, 1991, la Comissió Insular d'Urba-

nisme resol denegar l'autorització de la declaració d'interès social per entendre que el projecte estava afectat per la Llei de Protecció d'Espais Naturals, i per tant no resultava legalment factible.

Contra aquesta resolució l'empresa promotora va presentar un recurs, que no va prosperar, i l'Ajuntament també hi va voler dir la seva amb un informe en el que es defensava la realització d'aquest llastimos projecte.

Ara, al cap de dos anys, s'han duit a terme les obres de forma completament il·legal i amb la més absoluta impunitat.

Curiosament la Comissió de Govern del nostre Ajutament celebrada el passat mes de Desembre es va pronunciar «en defensa de la Llei d'Espais Naturals aprovada el gener de 1991, per la importància que té pel Benestar de la nostra Comunitat».

rosella

Avinguda de la Constitució, s/n.
ALARÓ (Mallorca)
Tel. 51 02 39

papens
i
llibres

expert

ELECTRÒNICA RUBÍ

C/ d'Alexandre Rosselló, 9 - Tfn. 51 08 11

ELECTRODOMÈSTICS
REPARACIONS
ANTENES
PARABÒLIQUES

PER TOT EL MÓN VENEM EXPERIÈNCIA

L'Ajuntament denega un permís d'obres a la comunitat de regants

En el mes de setembre de 1992 la Comunitat de Regants de la Font de Ses Artigues va presentar a l'Ajuntament una sol·licitud de permís d'obra per a realitzar diverses reparacions a diferents punts de la xarxa de distribució d'aigua, en els quals hi ha importants embussaments que impedeixen la circulació normal d'aquest preuat líquid.

Finalment la comissió de Govern celebrada el passat mes de desembre va denegar l'esmentada sol·licitud argumentant que únicament «procedeix reparar les canalitzacions existents en el cas que aquests subministrin aigua als horts» i a més a més «no procedeix en cap cas subministrar aigua per a consum humà per part de la Comunitat». Per aquest motiu la Comissió de Govern tan sols concedirà llicència per a la reparació de trams existents, sempre i quan s'acrediti que l'aigua es dirigeix a horts i no a vivendes o llocs de residència humana.

L'aigua, el serial interminable

Si el lector o lectora habitual d'aquesta revista ha seguit els diferents capítols d'aquesta novel·la per entregues en què s'han convertit les relacions entre la Comunitat de regants i l'ajuntament, hauran arribat a la conclusió que el divorci entre ambdues parts es ja un fet.

Ara, la darrera peça d'aquesta partida d'escacs l'ha moguda l'Ajuntament denegant un permís d'obra sense el que la Comunitat no podrà garantir, a curt termini, el subministre d'aigua per omplir les cisternes dels seus comuns.

Sembla clara, per tant, l'estratègia municipal: si progressivament es van

deteriorant les canonades sense que es puguin arreglar, no li quedarà més remei a la Comunitat que arribar a un acord amb el consistori, ja que és l'únic que disposa d'una xarxa de distribució d'aigua amb les perceptives condicions sanitàries.

F.C.R.

Sant Antoni: foguerons, beneïdes i gloses

Cap a les sis del capvespre del passat dia setze de gener, els primers foguerons de la revetla de Sant Antoni començaren a prendre. Qui més qui manco, sortí al carrer per participar d'una de les festes més màgiques que se celebren a Mallorca. El foc com a principal protagonista d'aquesta revetla s'encarregà de fer-ho realitat. Però, en guany, hi trobarem una mancança important: els dimonions i les seves impertinències. La comissió de Sant Antoni i la majoria de bars organitzaren el corresponent fogueró. Gent n'hi va haver. De menjar i beure no en mancà; de xeremiers tampoc. I de dimonis, qualcú ens pot dir que s'ha fet de la seva vida? S'assutaren, tal vegada, dels renouosos petards que la jovenalla feia explotar. Si algú en sap notícies, que, l'any que ve, ens avisi a temps... tal vegada els podrem fer sortir!

L'endemà arribaren les beneïdes, organitzades per la Comissió de Sant Antoni. Sortosament la quantitat d'animals; cans i cusses, ocellets, moixos i moixes, conills i conilles, cavalls i egües... fou en proporció molt més nombrosa que la de l'any passat. Seguidament la desfílada de joves ciclistes, cotxes nous, tot i ser any de crisi, i algun carretó per seguir la tradició.

I l'horabaixa una picada de gloses. Dos glosadors que ja ens són familiars, per la seva continuada presència al nostre poble durant la festa de Sant Antoni. Gloses de tot color: una de freda i dues de calentes, de verdes i verdoses, de lloances i més lloances... n'hi havia que no s'en podien fer

creus, de tants de compliments...

Llavors tot acabà, però no del tot perquè l'any que ve n'hi tornarà haver, si no hi ha res de nou...

El CIM restaurarà les cases dels Tossals Verds

Segons informacions aparegudes en els mitjans de comunicació, el Consell Insular de Mallorca restaurarà les cases dels Tossals Verds per tal de convertir-les en un refugi de muntanya. Les cases estan situades a la finca del mateix nom, propietat del Consell Insular.

La manca de disponibilitat econòmica i l'alt cost del projecte de restauració i conservació de les instal·lacions alentirà la conclusió de les obres. Cal tenir en compte que el projecte tècnic s'ha pressupostat en setanta milions de pessetes, dels quals inicialment s'invertiran 4'5 milions. Aquestes primeres obres consistiran en la demolició d'una part de l'edifici, que constituïa un afegit desvirtuador de l'estructura original de les cases, i en el sanejament i restauració dels murs exteriors.

La restauració de les cases dels Tossals Verds forma part d'un projecte ocupacional ja que es contractaran persones que estiguin en situació d'atur, és per això que es du a terme en col·laboració amb FODESMA. Anteriorment aquesta mateixa entitat havia realitzat actuacions a la mateixa finca però que sols afectaren l'entorn i no les cases. El Consell Insular ha signat també un conveni amb l'INEM que aportarà una part del pressupost.

Si el projecte s'executa tal com està previst i les cases dels Tossals esdevenen refugi de muntanya serà aquesta la primera experiència d'aquest tipus a l'illa, ja que es pretén que el refugi sigui regentat per personal contractat.

Façana del nou comerç

Nova merceria

A mitjans de desembre s'inaugurà al carrer Retad una nova tenda de llenceria tant per a dona com per home. Hi podem trobar roba interior molt fina i de qualitat coneguda. A Alaró, hi mancava una oferta d'aquest tipus. Enhorabona i per molts d'anys.

Venda i reparació
de motos i bicicletes

TALLERS MIGUEL

C. Dr. Fleming, 4
Tel: 87 91 58 Alaró

FLORISTERIA **A**TTYS

Verge del Refugi, 19
Telf. 51 04 97
07340 ALARÓ

BAR LA GRANJA

BERENARS - TAPES VARIADES
DINARS I SOPARS PER ENCÀRREC
MENJADOR PRIVAT

Avda. Constitució, 39
07340. ALARÓ

Tel. 510248

REPORTATGES

IMATGE 2.000

FOTOGRAFIA - VIDEO

Alexandre Rosselló, 26
Tel. 51 05 14

ALARÓ

Mostra de la cançó Infantil i Juvenil - 1993

Un any més el Cercle d'Estudis es presenta a la Mostra de la Cançó representats per una sèrie d'al·lots i monitors de l'esplai.

Enguany la Mostra s'ha dut a terme a la Salle durant els dies 30 i 31 de Gener. El fet que la Mostra ocupi dos dies és degut al gran nombre de participants la qual cosa fa impossible que es realitzi tota en un dia. Nosaltres hi anam el dissabte, dia 30 (encara ens ho han de confirmar) així que aquest dia no hi haurà activitats a la casa, ja que tots els nins i monitors hi hem d'anar a cantar i animar.

Aquest any hi ha hagut una novetat; així, cada any el Cercle d'Estudis va a la Mostra per, com diu la paraula, mostrar una cançó, però enguany volem, a més, mostrar la seva solidaritat de cara a les persones que pateixen la SIDA.

Aquest és un tema que s'ha tractat encara poc dins els esplais però que comença a tractar-se a moltes escoles. Ningú no pot deixar de banda un problema que de cada vegada es fa més gran i que, en definitiva, ens afecta a tots. Hem de rompre el tòpic que es va crear durant els anys 80, que la SIDA afecta uns col·lectius determinats, donat que està ja ben comprovat que tota la població està exposada a aquest risc.

És per això que no podem rebutjar un malalt de SIDA, perquè ell és, per damunt de tot, una persona. És això

que nosaltres volem fer arribar a la gent, i quina millor manera que cantar davant un gran nombre de persones.

Des d'allà demanarem un sí per a la solidaritat a totes les persones que hi assistesquin; des d'aquí també vos deman que ens digueu SÍ.

Rosa Perelló i Ferrer

Cançó de la Mostra d'enguany (1993) DIGAU SÍ

Salvau-me, estic malalt i acabat
la gent em mira i se'n va
així no puc anar endavant.
Somiant, em veig que som amics de tots
que unim les forces i lluitam
que tenc família i amistat
que el món està al meu costat.

*Els malalts de Sida són homes que estimen
que lluiten, que viuen, que esperen somriure;
no els donem l'esquena, ells ens necessiten.*

Fent camí, oberts a qualsevol persona
sense esperar el que se'ns dona
així podrem col·laborar.
DIGAU SÍ, sí a la vida, a l'esperança
sí a la lluita i al coratge,
sí a l'ajuda i a la pau
SI A LA SOLIDARITAT.

Els malalts de Sida són...

Aquest article, ens l'ha fet arribar

l'equip redactor de la revista Cercle d'Estudis.

Obres a la Casa de Cultura

Com a qualsevol casa de veïnats a l'Ajuntament hi ha picapedrers. Les obres tenen un pressupost de 12 milions de pessetes, 4 dels quals seran aportats pel mateix Ajuntament.

Les reformes afectaran la Casa de Cultura, ja que es re farà la teulada, que tenia goteres, i s'aïllarà tèrmicament l'edifici. Cal recordar que un dels principals entrebancs per a la utilització d'aquest espai eren les adverses condicions tèrmiques, a més a més de la inadequada distribució espacial. Com una part integrada en el projecte, es contempla la instal·lació de butaques, cosa que facilitarà l'ús com a teatre municipal. En segon lloc, es pensa aixecar un altell a la part posterior de la sala, just damunt els banys, altell que servirà d'amfiteatre i d'aula multiusos.

Per últim, l'altra obra empresa és l'allargament de l'escala d'entrada a la Sala, que donarà directament a l'arxiu municipal. D'aquesta manera es disposarà d'un accés propi, guanyant en comoditat, doncs fins avui per accedir-hi s'havia de passar per l'escenari de la Casa de Cultura.

Totes aquestes obres estaven pressupostades anys enrera, però no s'havien dut a terme per manca de finançament.

Forn Nou

PASTISSERIA

Joan Alcover, 35

Tel. 51 03 13

ALARO (Mallorca)

BAR ES CANTÓ

«Ca's Fusteret»

Aperitius i berenars

C/ Campanario, 1

ALARÓ

El tabac: un problema també a Alaró

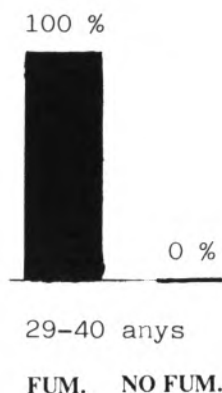
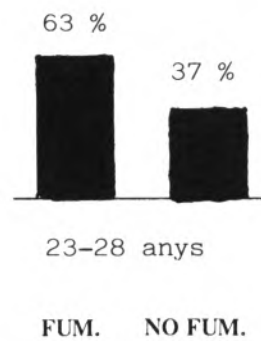
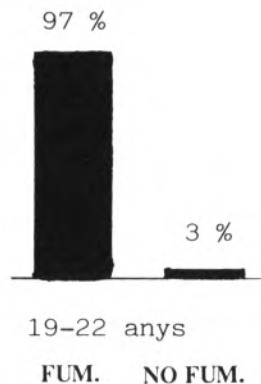
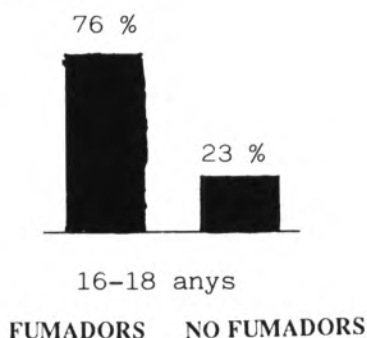
Entrem un horabaixa a qualsevol bar d'Alaró freqüentat per joves, i el que primer veiem és que n'hi ha pocs que no duguin la cigarreta a la mà. Potser ja ens hem habituats a veure els joves entre el fum del tabac, però això no és una excusa per desentendre'ns del problema, perquè, al cap i a la fi, el tabac és un problema, un problema que afecta majoritàriament els joves. És clar que amb aquest escrit no llevarem l'hàbit de fumar, només és per conscienciar la gent i fer-li veure com el tabac se'ns està menjant a tots.

A continuació, oferim una petita enquesta feta entre els col·lectius de joves d'Alaró; i, per molt que les xifres paresquin exagerades, és la pura veritat, sempre amb un petit marge d'error, però descriu la magnitud del problema.

Hem enquestat 112 persones d'edats compreses entre els setze i els quaranta anys i aquests han estat els resultats:

-dels 112 entrevistats, 90 es declaren fumadors habituals el que representa un 80'3% de fumadors davant un 19'7 de no fumadors.

Per edats, l'enquesta reflecteix el següent:

En quant a la classe de tabac que es fuma, destaca el consum de tabac ros amb un percentatge de 76'6% (34% de Winston, 34% de Marlboro i 8'6% de Camel). El tabac negre representa un 23'4% i està representant únicament per la marca Ducados.

En el consum, veiem que dels 90 entrevistats, 26 fumen des d'una cigarreta fins a mitja caps el que representa un 28'8%. Per la seva part, 44 d'ells es fumen entre mitja i una caps diària i això representa un 48'8%. Per acabar, n'hi ha 20 que consumeixen entre un i dos paquets diaris i això ve a ser un 22'2%.

Però si tots aquests índexs són alarments, no ho és menys les despeses que aquest consum representa. Fent comptes em surt que els entrevistats es gasten 16.800 pessetes diàries en tabac (150 ptes. cada persona de mitja, incloent els no fumadors).

Això vol dir que aquestes persones gasten a l'any la friolera de 6.132.000 pessetes; si senyors, més de sis milions de pessetes. Imaginau que aquesta enquesta només està feta sobre unes cent persones, i si posam que a Alaró hi ha un miler de fumadors, això vol dir que els alaroners ens fumam cada any la meitat del pressupost del nostre Ajuntament: ni més ni menys que 54 milions de pessetes. Després d'això, crec que apagaré la meva cigarreta i aniré a comprar un paquet de xicles, crec que aquest vici em sortirà molt més barat.

Joan Amengual

G U I L L E R M O
DE LA FUENTE
F O T O G R A F O

REPORTATGES

Joan Alcover, 14-A Tel. 14 00 96 SANTA MARIA

iRUBINES
MPREMTA

Pere Barceló Busquets

C/ Bonaire, 1
Tel. 51 17 39
Fax 51 17 39

07350 BINISSALEM (Mallorca)

Isabel Peñarrubia, premi 31 de desembre per la seva tasca d'investigació històrica

Des que sortí al carrer el primer número de la revista ens trobaven en deute amb na Bel Peñarrubia, doncs mesos abans havia sortit publicat el seu llibre «Els partits polítics davant el caciquisme i la qüestió nacional a Mallorca (1917-1923)» i la revista no se n'havia fet ressò. Hem aprofitat la concessió que li han fet d'un dels premis 31 de desembre de 1992, per parlar amb ella sobre el treball d'investigació abans esmentat.

«Els partits polítics i la qüestió nacional a Mallorca» és el títol de la seva tesi doctoral. El treball és, en part, continuació d'un llibre anterior: «Mallorca davant el centralisme», publicat onze anys enrera, tesi de llicen-

ciatura en història moderna i contemporània. Tal com apareix a la solapa de la coberta, el llibre és una «important aportació a la història política i cultural de Mallorca durant la primera meitat del segle XX, caracteritzada per un predomini del caciquisme i per l'enorme poder d'en Joan March, però també per una continuació de l'anticentralisme i una defensa progressiva de la identitat nacional».

Na Isabel Peñarrubia és prou coneguda entre nosaltres, no sol per tenir fixada la seva residència a Alaró, sinó també per haver fet, classes d'història a l'Institut Berenguer d'Anoia d'Inca.

-Per encetar el tema li demanam el per què d'un període d'estudi tant concret, 1917-1923?

-Bé, perquè era un període significatiu en què no hi ha grans canvis i el mecanisme de poder és el mateix, però en què hi ha, per una altra part, la Primera guerra mundial, un reviscolament del moviment obrer i l'aparició d'una nova classe social: la burgesia contrabandista. Així mateix, centrar-te en temps concrets et permet estudiar-lo des de molts nivells (la postura dels partits polítics, la identitat nacional, la cultura, etc) i en canvi si agafes un període llarg forçosament s'ha de ser unidimensional.

-Un dels temes en què les diferents opinions s'han mostrat unànimes ha estat la diversitat bibliogràfica i de fonts emprades. Què ens pots dir?

-Per cercar la veu de les classes populars s'ha recorregut a la literatura popular (obres de teatre, gloses, etc), actes d'associacions, cartes, arxius privats, testimonis orals, almanacs, correspondència, etc.

-La idea central d'estudi del llibre és la integració de la societat illenca a l'Estat central. Com, i a partir de quins mecanismes, es produeix la integració?

-La integració es produeix durant la Restauració. A la Primera República es va donar un cert protagonisme de les forces populars i una inestabilitat política. Inestabilitat que desapareix amb la

Isabel Peñarrubia

Restauració en què els dos partits es trancaven en el poder, en un simulacre de sistema liberal que més endavant amb el sufragi universal és un simulacre de democràcia. Hi ha integració perquè no hi ha contradicció amb l'Estat, ni per part de la burgesia agrària ni de les classes altes. L'única que trenca és la burgesia industrial catalana. És amb el caciquisme que s'aconsegueix la integració.

-Podries desgranar una mica més

com funcionava la cadena caciquil?

-A nivell polític trobam en els pobles el cap de comitè local d'un dels dos partits, el conservador o el liberal, que recollien els vots. Eren amos de possessió o comerciants, i a vegades, els senyors del poble. Per sobre hi ha el cap provincial del partit a l'illa, que en alguns casos són polítics actius i en altres no. Aquests trien els diputants i senadors segons el partit governant i el

nombre de vots. Llavors trobam la figura del governador que actua com a darrera instància i que té la potestat de suspendre els ajuntaments. A l'últim escaló ja hi ha Madrid.

L'oposició era minoritària a causa del sistema electoral i del recompte de vots, ja que s'havia establert el districte únic per a tota l'illa. D'aquesta manera els vots opositors de Palma quedaven mitigats en el conjunt. Un dels altres motius era l'ús de l'article 29 de la constitució que permetia la supressió de les eleccions municipals. Mallorca fou un dels llocs de tot l'Estat que més ús en féu d'aquesta norma.

«Si Mallorca no es va castellanitzar més era perquè era analfabeta i conservadora»

-Per què creus que estava tan arrelat el caciquisme?

-La clau del bon funcionament era la competència pel treball, lligat a les poques sortides laborals, cosa que abocava la gent a l'emigració, i a un excés de mà d'obra. S'ha d'esmentar també la fam de terra que tenia el mallorquí, malgrat les dificultats per accedir a la propietat. Una vegada, però, que s'accedia a la petita propietat, es creaven lligams amb la terra que actuava de compensació pels baixos salaris i els feia conservadors. Això és coincident amb els sindicats agraris catòlics, que si bé donaven interessos més baixos i comercialitzaven la producció, fixaven el petit propietari a la terra.

S'ha de tenir en compte també el component paternalista del caciquisme i els beneficis que comprova l'acceptació d'una bona relació amb el cacic, i de l'intercanvi de vots per feina. El sistema no tenia gaire crisi.

-Tens informació o has trobat documentació sobre la situació a Alaró durant aquest període?

-La veritat és que no he trobat gaire coses d'Alaró referides al funciona-

Isabel Peñarrubia rebé el passat desembre el premi Miguel dels Sants Oliver, per la tasca investigadora. És aquest un dels premis 31 de desembre que anualment concedeix l'Obra Cultural Balear

ment caciquil. Record un escrit de n'Alexandre Jaume que parla de caciquisme al poble quan es refereix als empresonats per la vaga general de l'any 34, record també el cas de collidores d'oliva que contaven que si anaven d'amagat a agafar-ne i el majoral les trobava les amollava els cans.

El que és molt interessant són les descripcions d'en Joan Rosselló de Son Forteza

-En algunes ocasions has parlat de la pervivència a la societat mallorquina del funcionament caciquil, on el veus?

-Les coses es fan per favors i per amistat, per aconseguir coses del poder s'han de fer servir vies indirectes, no serveixen ni els mèrits ni la justícia sinó el clientelisme, es beneficien del poder grups concrets en lloc d'una col·lectivitat. Pertànyer a un partit polític o altre no és una qüestió ideològica, sinó més aviat pragmàtica i això toca a molts partits polítics, no a un sol. Jo diria que és un tarannà heretat més que un funcionament polític.

-És el mallorquinisme l'única veu discordant al procés centralitzador?

-No, encara que l'oposició estava molt neutralitzada hi havia els republicans, els socialistes, els carlins i els regionalistes. El partit republicà sempre aconseguia qualche regidor, però no diputats. Les divisions internes entre reformistes i republicans federals l'afèbliren. El partit socialista era molt moderat i centrat en reivindicacions obres, estava lligat a Joan March i constituí un fort factor d'espanyolització, atès que no eren gens sensibles a la qüestió nacional.

El mallorquinisme agafà diferents vessants, la dels republicans federals, reivindicatius amb la llengua, i amb una idea clara de Països Catalans i per una altra part, els regionalistes, que foren minoritaris. Els carlins es mostraren contradictoris, es pot parlar de mallorquinisme tradicional lligat a sectors eclesiàstics i a la renaixença però no a nivell polític.

Hi havia també tota una xarxa associativa alternativa al sistema: cooperatives, mutualitats, orfeons, revistes de poble sense matís polítics, etc.

-La defensa de la identitat nacional era un fenomen bàsicament d'èlits o tenia connexions populars?

-Era difícil trobar ressò a unes masses analfabetes i malgrat l'associacionisme popular hi havia moltes divergències. L'Associació de Cultura Mallorca fou la primera que connecta a nivell popular, reivindica les festes populars, edita llibres de literatura i d'història, organitza xerrades i conferències pels pobles..., però malauradament fou un període molt breu. Hem d'esmentar també el paper dels orfeons, com l'Orfeó Mallorquí o de la literatura popular. Fou una llàstima l'espanyolització del Partit Socialista ja que era el que més connexions tenia amb les classes populars.

«Fou una llàstima l'espanyolització del Partit Socialista perquè havia connectat amb les classes populars»

-Una part del llibre està dedicat a l'espanyolisme, a què es refereixen amb aquest terme?

-Espanyolisme es refereix a la crimi-

nalització de tota demanda d'autonomia, a tot contacte, amb Catalunya i a la conservació de la identitat pròpia, considerant-ho com a separatisme. Un dels exemples fou un Congrés de mestres on es demanava l'oficialitat de la llengua que va provocar un seguit de reaccions anticatalanistes que apren-gueren criticant-ho. Hi també un espanyolisme diguem-li constructiu com era celebrar la festa de la raça, l'oficialització de festes amb la presència de signes espanyols com la bandera o l'himne, el foment de mits històrics espanyols, etc.

La castellanització és, per una altra part, una qüestió de classe social que es veu en la castellanització dels col·legis d'èlit, no de les escoles populars. Per la burgesia ascendent, que és la classe més espanyolista, és una manera d'oblidar el seu origen social. Pel que fa a la noblesa sols una part coincideix amb la burgesia i s'integra en els partits de torn, l'altra és carlina. Si Mallorca no es va castellanitzar més era pel grau d'alfebatisme i pel tradicionalisme i conservadurisme.

-Com es manifestaria actualment el nacionalisme espanyol?

-La criminalització del catalanisme continua i els canals són els mateixos, el diaris, els funcionaris, l'escola, les festes. Mirau la celebració del cinquè Centenari, però sobretot els mitjans de comunicació de masses.

Margalida Simonet

ELECTRONICA H y H SC

TELEVISIÓ VIA SATÈL·LIT
ANTENES INDIVIDUALS
ANTENES COL·LECTIVES

INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT
PRESSUPOSTS SENSE COMPROMÍS

Pere Rosselló i Oliver, 50 baixos
07340 ALARÓ - Telèfon: 51 81 78

Cèlia Mulet

«És una casualitat» diu de la seva feina. I és que les seves peces semblen sortides d'una manera peculiar d'entendre la vida.

Acabà Arts i Oficis a l'any 87, i si bé sempre li havia agradat el fang i el modelatge, no s'havia plantejat la ceràmica com a ofici

Les tendes, les exposicions i els mercats són la sortida comercial que veu a la seva feina, emperò «no me desagradaria adquirir un certa fama i aconseguir cotització». Per altra banda, potser un fama agobiant li sobraria.

Ara per ara treballa el rakú, és una tècnica que fa rete la feina i es presenta de forma atractiva al públic.

Pensa que creació i comercialització són les dues vessants de la ceràmica; si bé en part estan lligades, sol fer una feina més creativa per descansar de la seriació

Treballar el fang «simplement m'agrada, me sent bé» La feina artesana, segons ella, «está un poc massa idealitzada»

Les seves mans van fent, al seu ritme, sense pressions. Això és el que li va.

Mercè Amengual Agulló

Els Darrers Dies: temps de festa, disbauxa i escarni

Rio de Janeiro! El sambòdrom, els carrers vessant colors llampants, pells de xocolata ballarina, l'Estiu, la cridòria i la música mesclades. Tot això i més és el Carnaval de Rio. A Venècia, però, els carrers són d'aigua i reflecteixen el cel lluent de l'Hivern, la bellesa barroca de màscares, vestits i carrosses —tot d'acurat disseny italià— on es pot afegir una pinzellada d'enyor, molt del gust actual europeu. N'hi ha de renou també; i cridòria i música, i pells ballarines no tant torrades.

Arreu del món trobarem festes més o manco similars, més o manco diferents; totes però són tan antigues com l'home en societat, i estan posseïdes per la mateixa força. Són les festes de la inversió: l'esclau de la vella Babilònia torna rei per uns dies; la dona encaça els homes i l'home es disfressa de dona. L'ordre social es capgira per un temps reduït, i així el que és dalt baixa i els darrers són els primers.

Són, també, les festes de la desinhibició: les lleis civils, a l'antiga Roma, són suspeses durant les bacanals i la desinhibició sexual i moral és la llei; més a prop, l'anonimat del nostre emmascarat i la permisivitat associada al Carnestoltes faciliten l'encontre sexual entre desconeguts o, si més no, entre coneguts però diferents.

Són tanmateix les festes de l'excés: les dionissies gregues, celebracions del menjar i beure; el menjar gras just abans de Quaresma, podríem dir nosaltres. El que és cert és que la gana, el patir fam ha estat com l'ombra del comú durant segles i segles —encara avui a molts d'indrets d'aquest món— i, vist el que veim, sempre és benvingut una estona de disbauxa.

I són les festes de la sàtira: els poderosos són ridiculitzats i l'autoritat és escarnida i objecte de burles sagnants, accions totes elles que no tenen cabuda dins el temps quotidià. De fet, aquest tipus de celebracions, mig paganes, mig cristianes, són vàlvules de seguretat per a les societats humanes, i per això perviuen i gaudeixen de la complicitat del Poder.

El Carnaval, tal i com avui el conei-

Potser els infants són els que més viven el carnaval

xem, provés de l'establiment del període de la Quaresma —quaranta dies d'abstinència, penitència i oració— pel Papa Gregori el Gran, a les darreries del segle XI, i va néixer precisament com a reacció davant el Carnes Tollere (Carns prohibides); amb el pas dels anys i els segles, el Carnesetoltes designà aquest període de llicència, i el de privacions quedà com a Quaresma.

Actualment, el Carnaval sembla passat pel cedaç del consumisme —a les nostres societats aparentment equilibrades— i, tant l'excés, com la desinhibició o la sàtira apareixen degudament etiquetades amb la «marca» del fabricant i la data de caducitat.

I pel que fa a Mallorca, i a Alaró? Tot d'una ho veurem. A Palma, a principis de segles, segons un treball força interessant de Na Caterina Valriu Llinàs, les primeres disfresses sortien als carrers ja des de Sant Antoni, i les societats i establiments que organitzaven balls ho anunciaven els darrers dies del Desembre. Les disfresses d'aquell temps eren més aviat d'elaboració pròpia; un pedaç, un sac, un llençol o roba vella i fora d'ús podien servir per ocultar el rostre, veritable objectiu de la

disfressa. El que tenia més èxit entre les dones eren els «mantons de Manilla», i els homes s'acontentaven amb un antifaç.

Sa Rua té els seus antecedents en les passejades pel Born dels que hi anaven de festa i en les voltes dels cotxes, de cavalls primer, i més tard dels automòbils dels benestants. Les festes dels Darrers Dies duraven llavors quatre dies; a l'horabaixa del Dijous Llarder començaven a passejar els disfressats i els grups de comparses —socis de societats, de tallers, etc.—; a poc a poc, aquelles voltes se n'anaren organitzant i esdevingué Sa Rua. Els espectadors, els membres de les carrosses i els músics es llençaven farina, aigua, polsim de tabac, de cebes, ous, cendra, serradís, i, en general, tota classe d'articles a l'abst i de fàcil maneig per a l'ocasió. Amb el temps s'introduí el modern confetti i el paperí.

Els balls de Carnaval tingueren molta d'acceptació entre els ciutadans; tot i que els balls de les classes posseïdores eren vedats, el poble tenia infini-

tat de llocs on ballar, beure i «donar broma». Com és natural, els temps polítics més enrevoltats eren molt propicis per a la sàtira i la crítica més ferotge. Un altre fenomen característic d'aquests vells Carnestoltes ciutadans eren els «assalts» a les cases aristocràtiques: no vos pensau que fossin una mescla d'assalt al Palau d'Hivern i una falla valenciana; no, el que volia dir és que els grups d'amics dels senyors anaven tots junts sense avisar per passar la vetlada plegats, ballant, menjant i bevent, i fins i tot s'anunciaven els «assalts» damunt els diaris com a cròniques de societat.

A Alaró també engegaven prest les festes i per devers Sant Antoni els joves podien anar als balls, on la banda de música de mestre Jaume de l'orgue tocava jotes, pas dobles, polques, vals i maxurques.

Hi havia dues files de cadires voltant el saló de ball: la primera era pels al·lots i la de darrera pels majors (mares vigilants i «carrabines»). El

«novio» o l'acompanyant pagava les cadires de les al·lotes. En aquells dies es feia ball al Casino, a la Protectora, en el saló de salt, a can Pintat i altres llocs. Els obrers solien anar al Casino, mentres que els més «senyors» anaven a la Protectora; ja ho deia una cançone-ta popular:

*«A can Pericó ballet
n'han format la Protectora
maurista conservadora
els obrers no hi tenen dret».*

Malgrat el que hem dit dels Darrers Dies, una explosió del prohibit i de l'excés, i pel que fa a la llicència sexual dins els balls, a Alaró, només direm que si una al·lota de la Congregació de les Filles de Maria ballava d'aferrat era expulsada de la dita Congregació. Desenes d'ulls inquisidors al voltant dels ballarins obligaven a certa prudència...

Pel Dijous Llarder començaven a disfressar-se i aquelles que podien vestien de pageses fines, però el lluitament

dels vestits no era massa important, el que cercaven era amagar la fesomia i «donar broma». Un aspecte curiós, un poc cruel, era que les fadrines encaçaven els al·lots i les «ortigaven» sense commiseració, la qual cosa provocava ortigaments a bastament repartit entre ambdós sexes. Per ventura així s'estalviaven les màscares?

Amb la dictadura d'En Franco —enemic aferrissat de qualsevol cosa que s'assemblés a la rauxa, fora de fer la guerra, i auxiliat per la omnipresent i puritana Església d'aquella època— el Carnestoltes s'amagà a les catacumbes dels balls privats, ja que llavors era perseguit tot el que s'allunyés de l'ortodòxia civil i religiosa, i tanmateix no es podia anar pel carrer amb el rostre cobert.

Els pobles, però, amb la constància de la gota d'aigua persistent arriben a assolir més llibertat de la que voldrien els lliberticides, i així no calgué esperar la mort del dictador que el Carnestoltes començava a recuperar-se de la convalescència.

ES MAGATZEM C.B.

FERRETERIA - DROGUERIA

Avda. Constitució, 18 - bxs.

CIF. E07177702

Tel./Fax (971) 87 92 12

07340 - Alaró (Mallorca)

La mort dels oms

La societat mallorquina d'avui, que viu el temps present amb molta intensitat, com es demostra en el desenvolupament accelerat que ha sofert en pocs anys, a vegades no se n'adona, a pesar de tanta informació com rep, de la mort o esvaïment d'una espècie de la fauna o de la flora.

Això es podria entendre si parlàssim de l'extinció d'una petita planta endèmica d'un indret reduït, però si es tracta d'una espècie d'argbre, altre temps abundant i apreciat com és l'om (*Ulmus minor*, mill), ja no és tant normal no apreciar ni saber que això, la seva desaparició, estigui en estat avançat.

L'om, altre temps apreciat com a arbre d'ombra, com a complement del menjar del bestiar o com a fusta indispensable de certes peces per fabricació de carros, avui mor en l'oblit.

Si aquest article s'estigués escrivint a la vora d'una omeda amb pollanques, al costat d'un torrent o seragall d'aigua clara i sorollosa i mentre l'om vestit de groc deixa caure les fulles, l'article esdevindria sens dubte un plany romàntic.

Els oms estan malalts, la seva malaltia és coneguda de fa temps en els medis forestals i té un nom: GRAFIOSI.

Aquesta malaltia, molt complexa en quant a la manera de combatre-la, consisteix en l'ocupació dels conductes per on circula la saba per un fong (*Ceratocystis ulmi*, buism) que ofega l'arbre i que combat les defenses de l'om amb toxines.

El fong es distribueix gràcies a uns escarabatets que duen el cos cobert de les llavors del fong, i que quan travessen l'escorça o branques de l'om, l'infecten.

La malaltia va aparèixer a Holanda en els anys trenta, procedent segurament de Nordamèrica, i va fer una destrossa a les poblacions d'oms de gran part d'Europa. Als anys vuitanta aquesta malaltia va tornar aparèixer però amb molta més virulència, fins al punt que es va diferenciar de la primitiva anomenada «no agrassiva» de la que va

venir després: «agressiva».

La grafiosi «agressiva» ha acabat pràcticament amb els oms d'Europa i de la Península Ibèrica, afectant quasi exclusivament arbres adults o joves ben formats.

A les Illes Balears, gràcies al seu aïllament natural, sembla ser que la malaltia més virulenta no ha arribat, a pesar de que la grafiosi «no agressiva» ja ha fet gran destrossa en els oms illencs. Si tenim en compte de que una de les causes principals de la propagació de la malaltia ha estat la circulació per part de l'home de fusta infectada, s'ha d'anar molt alerta a fer-ne arribar a les Illes.

Què cal fer? Cal tenir consciència del valor natural, estètic, cultural i pràctic dels oms; cal que totes les ad-

ministracions (Central, autonòmica i local), Institucions i universitat, ajuntin esforços tendents a la conservació, recuperació i millorament dels oms.

Ens cal voler que les generacions futures coneguin els oms com en realitat, encara, són; que els nins de l'any 2.025 no els coneguin gràcies a fotos o audiovisuals.

Pot semblar exagerat presentar la situació d'aquesta manera, però no ho és: tècnics forestals i fins i tot periodistes d'altres indrets es mostren decididament pessimistes.

A Sòria, l'any 1987, vaig poder veure els oms centenaris d'un parc mort, hi quedaren morts en qüestió d'un any, fins i tot l'om del poeta Machado.

Residents anglesos a la nostra illa s'interessen per la conservació dels oms mallorquins perquè han vist morir gairebé tots els de la seva terra.

Un problema a afegir als oms de la nostra terra és el de la desaparició de certes omedes degut als acondicionaments dels torrents o als nous traçats de les carreteres: els oms que hi ha al Km. 13 de la carretera Maó-Fornells es troben en perill si no es varia el nou traçat previst. Caldria, si no hi ha més remei, intentar transplantar els oms abans d'afuar-los l'excavador.

Als pobles i a les ciutats de les illes es planta un om que no és el nostre: *Ulmus pumila*. Linnaeus, com són per exemple els que s'han plantat al carrer dels Oms de Palma, segurament ben diferents als que hi hagué un dia en aquest carrer. Aquest om mai no es fa esponerós com el nostre *Ulmus minor*.

Per acabar, repetir que els esforços per salvar els oms han de sortir de tots, i s'ha de saber que tindrà un interès eminentment científic i que els aprofitaments econòmics no es veuran o es fruïran a molt llarg termini; cal fer aquesta observació perquè potser també hi haurem d'afegir un cert romanticisme que ens toqui el coret.

Joan V. Lillo Colomar
 Novembre 92

El greix o seborrea

Tot el cos humà, a excepció del call de la mà i les plantes del peu, tenen glàndules sebàcies, el major nombre de les quals es troba en el cuir cabellut. El «sebum» que s'hi genera juga dues funcions importantíssimes: per una part protegeix el cuir cabellut de les agressions externes, i per una altra, lubrifica els cabells per donar-los un aspecte lluent i flexible. Quan les glàndules sebàcies tenen una activitat exagerada apareix la seborrea. Aquest trastorn es pot deure a dos factors:

-Intern: certs desequilibris hormonaus, herència genètica i trastorns emocionals.

-Extern: alimentació desequilibrada, influència del medi ambient, o tractaments químics o mecànics molt agressius.

ASPECTE

L'aspecte greixós dels cabells és artificial, perquè el «sebum» que s'hi genera no lubrifica els cabells de manera eficaç, la qual cosa pot arribar a provocar el seu debilitament i, fins i tot, pot caure.

TRACTAMENT I SOLUCIONS

No li neguis el xampú. Renta't el cap tan prest com notis el cabell brut, si és necessari cada dia. No creguis que així produiràs més greix o arribaràs a podrir les rels, com molta gent pensa.

Aigua freda contra el greix. Renta't sempre els cabells amb aigua teba perquè la calor excita les glàndules sebàcies i produeixen més greix. En acabar el rentat acostuma't sempre a fer la darrera passada amb aigua freda. Utilitza xampú normal alternant amb un altre d'específic, per eliminar el greix.

L'alimentació juga un paper fonamental en relació a la major o menor producció de greix, així és que consumeix més verdura, fruites i proteïnes animals cuinades al vapor o a la planxa.

Ala idò, endavant: I que vos vagi bé.

Miquel Llinàs

RESTAURANT · BAR

Marta i Joan

Stredo

ESPECIALITAT EN
PEIX FRESC

C/. Veri, 2 - Tel. 82 09 35
PORTO CRISTO (Mallorca)

Fútbol

I aprofitant aquestes festes nadalenes i l'aturada que hi ha hagut de totes les categories aprofit l'ocasió per donar-vos tots els autors dels gols marcats en totes les categories del nostre futbol local fins en aquest moment, és a dir, fins dia 31 de Desembre de 1992.

1ª REGIONAL PREFERENT

3 gols: Andreu Vidal, Miquel Garcia i Juan Antonio León.

2 gols: Toni Rodríguez Bejarno.

1 gol: Biel Guardiola, Pep Tineo, J.M. Gual, Pep Isern, Miquel Amengual i Toni Ripoll.

JUVENILS

10 gols: Juan Carles Mulet.

3 gols: Biel Simonet i Xisco Colom.

1 gol: Miquel Oliver i Rafel Piza.

CADETS

18 gols: Biel Ferragut.

12 gols: Carlos D'Sha.

4 gols: Pascual De Cabo.

1 gol: Pau Garcia, Tia Morro, Llorenç Guardiola i Vicente De Cabo.

INFANTILS

10 gols: Kiko Carrillo.

8 gols: Pep Toni Pujadas.

3 gols: Pep Sampol

2 gols: Juan Crespí.

1 gol: Tano Rosselló i Chechu.

BENJAMINS

12 gols: Mario.

8 gols: Josep Sastre.

6 gols: Jaume Bibiloni.

5 gols: Pere Enric.

3 gols: Josep Lluís Bordoy

2 gols: Gaspar.

FUTBET NACIONAL

Els nostres jugadors locals JUAN GARCIA i TONI ROSSELLÓ han

quedat dins els màxim golejadors del seu grup A; concretament en JUAN GARCIA ha estat el màxim golejador i en TONI ROSSELLÓ ha estat el segon màxim golejador.

PREFERENT

L'any 1993 no va començar gens bé per a l'equip Alaroner ja que dels tres primers partits jugats (dos a camp contrari i un dins el nostre camp) no varen aconseguir cap punt. Als dos primers partits jugats dins Calvià (dia 3) i dins Montuïri (dia 6) l'equip Alaroner va demostrar una milloria en el seu joc i en cap dels dos partits es mereixien perdre. Dins Calvià es va perdre per 1-0 i l'equip Calvianer no va demostrar en cap moment el segon lloc que ocupava a la classificació en aquell moment. En aquest partit varen debutar amb el primer equip els juvenils J.C. Mulet i J. Gelabert.

El segon partit, jugat dia 6 dins Montuïri, es va perdre per 2-1 i això que l'equip alaroner es va avançar en el marcador amb un gol d'en Pep Isern i llavors amb dues faltes innecessàries realitzades davant la ratlla de l'àrea gran alaronera els montuïrenecs varen aconseguir donar la volta al marcador, acabant el partit amb el marcador final de 2-1. En aquest partit també varen jugar els juvenils Mulet i Gelabert. I el dia 10 de Gener l'Alaró va acollir la segona derrota dins el nostre camp, perdent per 0-2 davant els palmesans del Recreatiu de La Victòria; aconseguint així els palmesans esser el primer equip que aquesta temp. 92-93 marcar més d'un gol a l'Alaró dins el nostre camps.

El dissabte de Sant Antoni l'Alaró va rebre la visita del Murenc, equip que té en la seva plantilla els jugadors Jaume Sans i Angel Navarro (aquest últim no va jugar) i l'entrenador Biel Coll Tortella. El partit per sort va acabar amb la victòria de l'equip Alaroner per 1-0 amb, gol marcat per Bejarano; i així l'equip Alaroner aconseguia els seus dos primers punts de l'any 1993

després d'haver jugat quatre partits (dos en camp contrari i dos en camp propi).

I el quint partit jugat en aquest any 1993 va suposar la major decepció fins al moment ja que l'Alaró no va poder treure cap punt positiu del camp del Verge de Lluc, equip que fins en aquell moment no havia guanyat cap partit dins ca seva dels onze que havia jugat.

El marcador final va esser de 3-0 a favor dels palmesans i tot s'ha de dir que el primer gol va esser molt discutit pels jugadors alaroners amb l'àrbitre Riera Pujol, ja que aquest va donar el gol per vàlid sense que la pilota hagués traspasat la línia de gol i la prova està en el fet que el seu linier, el senyor Trinitat Quesada (àrbitre de 3ª Divisió), no li va assenyalar en cap instant que el gol fos vàlid. A pesar d'això no s'ha de donar tota la culpa a l'àrbitre ja que els jugadors alaroners no varen demostrar (excepte qualcún) la seva qualitat i no hi van posar en cap moment tot el que els jugadors hi han de posar.

JUVENILS

Els juvenils no varen estrenar-se aquest any 1993 fins el dia 10, aconseguint una valiosa victòria davant l'equip felanitxer de S'Horta pel marcador de 4-1. Aquest partit va esser dominat totalment pels alaroners (exceptuant 10 minuts de la segon apart, en els quals els visitants varen aconseguir l'empat al marcador). Els autors dels gols alaroners varen esser en J.C. Mulet, per partida doble, i en Biel Simonet i en Pep Salas amb 1 gol cada un.

I si l'any 1993 havia començat de manera immillorable per als nostres juvenils ja que varen aconseguir una gran victòria, el segon partit d'aquest any (i tercer de la segona volta) va suposar una altra gran derrota per 10-1 dins el camp del nostre veïnat el Llosetenc. L'autor del gol alaroner va esser en Pep Salas.

I el diumenge 24 de Gener els nos-

tres juvenils es varen enfrontar a l'equip del Sta. Maria dins el nostre camp. A priori es presentava com un bon partit ja que els dos equips anaven aparellats a la taula classificatòria i, a més, l'equip alaroner tenia ganes de revenja, ja que, en el partit de la primera volta disputat en el camp de Sta. Maria, els alaroners varen perdre per 6-1 i varen ésser humiliats per els «Santamariers». El partit en si no va ésser massa bò, però les ganes dels dos equips sí que es varen poder veure i el partit va acabar amb empat a 1 gol, éssent l'autor del gol en Biel Simonet.

INFANTILS

Els infantils varen començar malament l'any 1993 ja que varen perdre per 2-0 dins Bunyola.

Pel contrari el dissabte dia 16-1-93 varen aconseguir una gran victòria davant l'equip palmès del Beta en el qual varen derrotar per 6-2.

I el dissabte 23 de gener els infantils es desplaçaren a Mancor per enfrontar-se a l'equip del Montaura; equip que ocupava la segona posició de la taula classificatòria. El partit a priori ja era de molta dificultat per als nostres jugadors i la veritat és que el resultat demostra la petita superioritat que els «mancorins» varen demostrar damunt el terreny de joc i que varen guanyar el partit per 3-0.

CADETS

Els nostres Cadets també varen començar l'any 1993 amb victòria, i a més gran davant el Ses Salines; als quals varen fer un «vertader set» acabant el partit amb el resultat de 7-0. Els autors dels gols varen ésser: en Biel Ferragut i en Pascual De Cabo amb 3 gols cada un i en Carlos amb un gol de penalti.

I si el passat dia 9-1-93 els cadets aconseguiren una victòria davant l'equip Saliner donant la de «cal»; el dis-

sabte 16-1-93 varen donar la «d'arena» i varen perdre dins el Camp del Campanet per 3-2 amb la curiosa anècdota que els alaroners varen aconseguir 4 gols dels 5 que varen pujar al marcador, ja que es varen marcar ells mateixos dos gols dins la seva porteria. Els autors dels dos gols marcats a favor de l'equip alaroner varen ésser aconseguits per en Biel Ferragut per partida doble.

El dissabte 23 es va disputar un dels dos derbies que hauran de jugar els nostres cadets davant els nostres veïnats consellers (l'altre el jugaran davant el llosetenc). El derbie no podia començar pitjor ja que en el primer minut els consellers es varen avançar en el marcador. Durant molts de minuts els alaroners estaven setjant la porta dels consellers però no podien de cap de les maneres perforar-la.

Però per sort a falta de 10 minuts per acabar la primera part varen poder empatar per mediació de Carlos. El resultat final va ésser d'Alaró -4- Consell -1-. Els autors dels gols varen ésser en Biel Ferragut per partida doble i Carlos i Pascual amb un gol cada un.

BENJAMINS

Els nostres petitons també el varen començar malament l'any 1993 segueixen amb la mala ratxa, almanco als quatre partits jugats fins al moment tots quatre s'han saldat amb derrotes per l'equip alaroner.

Els resultats han estat els següents:

6-1-93: Binissalem -7- Alaró -0-.

9-1-93: Alaró -3- Alcúdia -4- Els autors dels gols alaroners varen ésser: Gaspar en dues ocasions i J. Bibiloni.

16-1-93: Bunyola -4- Alaró -3- Els autors varen ésser en Gaspar, en Josep i en Mario.

23-1-93: Sta. Maria -4- Alaró -0-.

FUTBET NACIONAL

Des d'aquestes pàgines volem indi-

car que a pesar que fa moltes temporades que l'equip representatiu d'Alaró en el futbet (anteriorment s'anomenava Alaró-Vidal) no lluitava per campionat, sinó que sempre ho feia per eludir els descens a 1ª Regional aquesta temporada 1992-1993 a més de canviar d'sponsor (ara s'anomenen Alaró-Autocars Comas) també han canviat el seu esperit de lluita i per molt que diguin altres mitjans de comunicació (com són Formula Deportiva i periòdics de l'illa) l'equip alaroner enguany sa l'ha de comptar com a màxim aspirant a ocupar una de les quatre primeres posicions d'aquesta segona fase que dona lloc a jugar els play-offs per al títol.

Els nostres màxims representants del futbet varen començar la seva caminada en aquesta segona fase de la lliga, en la qual lluitarem pel campionat de Balears el passat dia 2 de gener aconseguint una victòria dins la nostra pista davant de l'equip del Bodegues Benàssar encapçalant per una setmana la classificació.

En el segon partit d'aquest any 1993 l'equip alaroner es va haver de desplaçar a Calvià per enfrontar-se a l'Itelsa Calvià equip que va quedar campió del Grup A de la primera fase en el qual l'equip alaroner va quedar en la segona posició. L'equip de Calvià encara no ha perdut cap partit en tota la lliga 1992-93 i a punt va estar de perdre el primer en la visita de l'Alaró el dia 10-1 ja que el marcador final va acabar amb derrota dels alaroners per 2-1.

El pitjor d'aquest partit varen ésser les restes que varen quedar a l'equip alaroner i que són les següents: 3 partits de sanció a Toni Rosselló, 2 a Tomeu Muntaner i 1 a Juan Guardiola i a Toni Munar i el dissabte de Sant Antoni l'Alaró-Autocars Comas va aconseguir la major proesa fins al moment d'aquest Campionat 1992-93 (i encara va poder ésser millor ja que es mereixien guanyar) ja que va aconseguir empatar dins la nostra pista davant del

super-equip del Buades Electricista (equip que durant tota la temporada 1991-92 i fins el moment de la temp. 1992-93 comentava tots els seus partits per victòries i no havia aconseguit ni tan sols un empat) i hem d'afegir-hi que, segons he pogut saber, cada jugador d'aquest equip palmèsà cobra cada més 30.000 ptes. I si aquest empat ja es pot catalogar de proesa des del primer moment, encara s'ha d'augmentar el seu valor en tenir en compte que l'equip alaroner estava «en quadre» ja que tenia les seves baixes per sanció d'en Toni Rosselló, el porter Tomeu Muntaner, en Juan Guardiola i en Toni Munar; que varen saber suplir molt bé els jugadors inexperts com el porter Andreu Bennàssar.

El dissabte 23-1 l'equip de futbet va donar la «d'arena» ja que va donar una dolentíssima impressió davant l'equip del Axa-Mare Nostrum i va perdre el partit per 5-0. Per aquest partit l'equip alaroner va recuperar el concurs d'en Juan Guardiola i el d'Antoni Munar (que no hagués importat recuperar-lo) però va perdre el d'en Pedro José Rosselló. A pesar de les absències no poden excusar la mala actuació en aquest factor ja que els que sí que hi eren varen fer un mal partit. L'anècdota del partit va ésser que en el minut 10, més o manco, de la segona part el jugador alaroner Toni Munar, després que l'àrbitre s'equivocàs en l'apreciació d'uns afores i que protestàs en el «referee» el va amonestar amb tarja groga i en aquest moment en Toni Munar es va posar nerviós, va agrair-lo i l'àrbitre va suspendre l'encontre.

FUTBET INICIACIÓ

I els més petitons dels nostre futbet local van de més a manco, ja que al principi del campionat pareixien ésser uns dels màxims aspirants a ocupar les primeres posicions de la taula classificatòria i pel que es veu en aquests moments han afluixat un poquet la màqui-

na i han baixat uns quants llocs a la classificació; però això és igual ja que l'objectiu dels equips bases no és tant sols guanyar els partits sinó que el principal és aprendre a jugar i una cosa molt important també és saber perdre, i des d'aquí sabem que tant l'entrenador d'aquest equip (el jugador del primer equip de futbol Andreu Vidal) com tots els pares d'aquests petitons és el que volen que aprenguin primer de tot.

Els resultats d'aquest equip dins aquest any 1993 han estat:

15-1-93: Col. Sant Antoni Abad -1- Alaró -0-.

22-1-93: Alaró -0- Col. Sant Alfons -1-.

FUTBET BENJAMÍ

Els benjamins del nostre futbet, entrenat per Salvador Tineo, segueixen en la seva línia regular de resultats i ocupen la zona intermèdia de la classificació, la qual està encapçalada per l'equip de los Almendros que compta tots els seus partits per victòries i que ha marcat 160 gols en tant sols 12 partits. Els dos equips que li van darrera també duen molt avantatge a l'Alcúdia i a l'Alaró que són el quart i el cinquè respectivament, encara que l'equip alaroner va perdre els partits que l'enfrontaven al segon i tercer per la mínima diferència i en els darrers minuts.

Els resultats d'aquest equip dins aquest any 1993 han estat:

16-1-93: Alaró -1- Col. Sant Alfons B -1-

23-1-93: Col. Montesion B -2- Alaró -5-.

Penya Mallorquinista

A partir d'aquest mes de gener Alaró conta amb una Penya Mallorquinista anomenada Bar Traffic, en la qual es podrà inscriure qualsevol persona aficionada o simpatitzant del R.C.D. Mallorca. Per associar-s'hi cal apuntarse al Bar Traffic, a més, s'haurà de pagar

una quota mensual de 500 ptes. que seran per a les despeses de la penya (sopars, festes, material, autocar...) . Aquesta penya està formada per aquells alaroners aficionats del Mallorca, per passar un diumenge, cada quinze dies de futbol, amb el Mallorca, per potenciar l'equip amb festa i bauxa i, senzillament, per fer qualque cosa diferent i rompre la monotonia que ens envolta.

Els socis de la penya podran adquirir les entrades a la seu de la penya (evitant així haver d'anar a Palma a comprar-les) també hi haurà entrades per a l'altra gent, però sempe tendran preferència els associats a la penya. A més es farà una campanya per recaptar nous socis del Mallorca i també per renovar els que ja ho eren. La penya estarà formada per un president, un secretari i tots els associats que vulguin pertànyer a la penya.

La inauguració oficial davant els mitjans de comunicació es farà el mes de febrer i comptarà amb l'assistència de jugadors i directius del Mallorca.

Anima't vine a apuntar-te. TOTS JUNTS CAP A PRIMERA.

Joan Amengual

Bàsquet

L'Equip alaroner de bàsquet continua la seva trajectòria per a la lliga senior grup «B» quan ja només falten dues jornades perquè arribi a la seva fi. Els equips amb què encara s'han d'enfrontar són el B. Inca i el At. Sencelles que en el partit d'anada varen guanyar. El més de Gener no es pot dir que hagi estat molt bo respecte als resultats però a cada partit que passa podem observar les millores que s'han aconseguit quan al joc de conjunt.

RESULTATS

Jov. B. Alaró 42 - Molinar 61
Espanyol 97 - Jov. B. Alaró 30

Tomeu Noguera

Bar Restaurant Casino

1er plat FAVA PARADA

Ingredients:
-fava parada
-ceba
-tomàtiga
-ossos de porc
-xuia
-botifarró
-sal
-pebre bo
-llangonissa

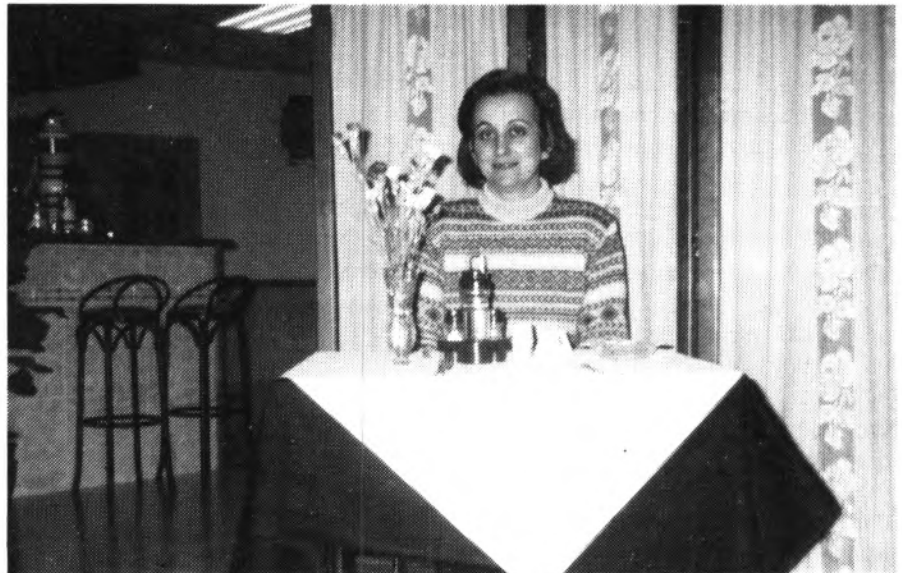
Preparació.- Es deixen les faves en remull el dia abans. El mateix dia es renta i es posa al foc amb aigua freda, la ceba tallada i la tomàtiga, tallat tot ben petitó. S'ha de deixar bullir sense remenar. Quan és cuïta es passa per la tritadora.

Apart, dins una olla es posen ossos de porc, xuia tallada i s'hi bull un poc de botifarró. Quan això ja és cuit s'agafa un poc de cada cosa i s'afegeix, a la fava, juntament amb la sal, pebre bo i llangonissa crua que li dóna un bon color. La llangonissa es posa al final quan ja no ha de coure més.

Segons el gust de cada un, es pot menjar la fava parada amb fideus, per això s'hauran de bullir prèviament i afegir-los a la fava.

2^{on} plat GREIXONERA DE PORC

Plat molt pagès i típic els darrers

dies.
Ingredients:
-galta de porc i orella
-all i julivert
-moraduix
-sal
-pebre bo
-pebre bord
-una dotzena d'ous.

Preparació.- Es bull la cara del porc -es galtot- i l'orella, tot ben tressejat.

Es cola i se li fa una picada d'all, julivert, moraduix, sal, pebre bo i pebre bord. A tot això, se li afegeix una dotzena d'ous -la quantitat segons la greixonera de fang- i un poquet de brou perquè lligui.

Tot ben mesclat es posa dins la greixonera i s'enforna. I, quan es cuit, ja es pot treure. S'ha de servir fred.

Combinació tren Palma-Inca de les 20'00

Sortida Alaró-Estació Consell 20'00 h.
Sortida de Consell-Alaró 20'30 h.
(Excepte Dissabtes, diumenges i festius)

Horari de l'autobús

Feiners i dissabtes

Sortides d'Alaró 7'45 h., 9'45 h., 15'30 h.
Sortides de Palma 9'00 h., 13'00 h., 19'00 h.

Diumenges i festius

Sortides d'Alaró 8'00 h., 18'30 h.
Sortides de Palma 9'00 h., 19'30 h.

BAR RAMON

HAMBURGUESERIA

C/ Can Ros, 11
07340 - ALARÓ

Tel. 51 02 00

Comentem un llibre

Bagdad, un conte desfet, és el títol de l'obra que dins el programa del taller literari Poiesis fou presentat el passat dia 17 de gener a la sala de l'Ajuntament del carrer Petit.

Miquel Angel Lladó Ribas, l'autor, donava a conèixer el contingut el qual encetà el tema de conversa dels qui érem presents.

Com captaren i què entengueren els infants de la guerra a Iraq?

El que preten el conte és explicar els infants amb un llenguatge senzill què succeí, quins foren els personatges i quines conseqüències ecològiques tingué la guerra.

A més de tenir com a destinatari uns lectors infantils, el llibre és igualment atractiu per a majors ja que el seu enfocament desenvolupa aspectes de reflexió i conscienciació.

No és veritat que solament les imatges visuals tingueren un paper rellevant a la guerra?

Quin efecte tingueren sobre els infants totes aquelles llumetes dels atacs?, talment un vídeo-joc?

Potser el conte pot aclarir certes coses o al manco donar-les a conèixer, és així que treballat a l'escola pot ésser una feina força interessant.

Mercè Amengual i Agulló

Els llibres següents són novetats a la Biblioteca

Novel·la i literatura

«El sexe dels àngels» de Terenci Moix, premi de novel·la Ramon Llull 1.992.

«Misterios de las noches y los días» de J. Eduardo Zúñiga.

«Préssecs i Diesel» de David Colomer.

«Berlín Zoo» de Sílvia Aymerich. Berlín Zoo és l'estació de tren del zoo berlinès. Tots els protagonistes van i venen per aquesta estació de Berlín, just abans del gran canvi.

«Rellegir Pedrolo» a cura de Xavier Garcia. És un volum recomanable per

l'estudiós però també pel lector habitual de Pedrolo.

«Antologia de poemes» de Joan Salvat-Papasseit, a cura d'Enric Bou.

«Els jardins de la malencolia» de J. Perucho.

Infantil

«Buenas maneras. 201 normas de urbanidad» de Ana Serna Vara.

«Un chico valiente como yo» de Wilhelm H. Un llibre molt bell que

parla de sentiments.

Diversos

«Química general» de Atkins.

«Rehabilitación de viviendas» de J. de Cusa.

«Aproximación de la ética» de N. Bilberry.

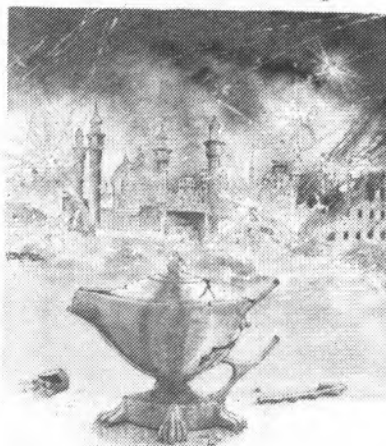
«Los integrismos» de R. Garandy.

«Los cazafantasmas». Joc de rol horrorosament divertit.

Catalina Simonet

Miquel Angel Lladó Ribas
Il·lustracions de Vicenç Sastre

Bagdad, un conte desfet

MIQUEL FON I
Editor

ELS
VERDS

Recordant a Josep Maria Llompart

HIVERN

Morir, senzillament, —morir-nos—
aquest hivern tan prim, de plomes d'àngel,
a les set del capvespre, quan els vidres
es tornen de vellut, quan la campana
dolçíssima de l'ombra
repica antics perfums de llenya seca
i enamora, pel Born, els blaus fantasmes.
Oh, morir-nos així,
tan delicadament
perfectes. Plorarien
per nosaltres, potser, neules estranyes,
betlems de sucre candí, alcoves buides.

Mira els petits records,
infants vellissims, al voltant de la llar.
Saps que hi ha un pam de neu a les paraules?
Mira-la aquí devora
correcta i ben a punt, com de per riure,
aquesta
petita cosa, humil, sense importància,
això tan simple, tan sabut; la mort.

Josep M. LLOMPART

A l'hora de tancar el present número, ens hem assabentat de la trista pèrdua de Josep Maria Llompart.

Recordant la seva tasca com a defensor de la llengua i cultura del nostre país, publicam un dels seus poemes.

PEBRE DE CIRERETA

Quin gloriós personatge s'amaga amb actitud suplicant i adoradora darrera una màscara negra? Perquè l'ase ja sabem tots qui és.

L'Ajuntament d'Alaró ha inclòs dins el pressupost de l'any 93 (enguany ja l'han fet) una partida de cent milions de pessetes, per la rehabilitació de l'ex-quarter de la Guàrdia Civil. Fonts pròximes m'han informat que podia tractar-se de la futura residència de Camilla Parker.

Des de la l'avinguda del nou secretari han augmentat les consultes femenines a l'Ajuntament.

Des d'aquí vull beneir tots els animalons, cotxes i altres espècies que el dia de Sant Antoni varen fer les tres voltes a la plaça.

A Alaró es fan obres que tenen permís però no tenen llicència, i també es deixen de fer obres que podrien tenir llicència però no tenen permís.

SOCIETAT

DEFUNCIONS

- Bernardino Homar Sampol (18-1-1928/23-11-1992)
- Francisca Bosch Terrassa (7-10-1902/23-12-1992)

NAIXEMENTS

- Maria José Rojas Rosselló (11-1-1992)
- Juan Guardiola Gelabert (17-11-1992)
- Juana Maria Vallés Rechach (17-11-1992)
- Francesca Amengual Rosselló (29-12-1992)
- Llorenç Perelló Rosselló (4-1-1993)
- Julià Ferragut Campins (4-1-1993)
- Francisco Javier Peco Sans (9-1-1993)
- Margalida Rayó Crespi (17-1-1993)

MATRIMONIS

- Vicente Luis de Cabo Díaz i Leticia Ramos Garcia (14-11-1992)
- Pedro Torres Fajardo i Francisca Perelló Oliver (14-11-1992)
- Juan Imbernon Méndez i Maria Jesus Salva Martín (5-12-1992)
- Jaime Ferrer Mas i Juana Maria Pizá Parets (5-12-1992)
- Jaume Piza Piza i Antonia Oliver Bennasar (12-12-1992)

AGENDA

**SETMANA BLANCA
A LA NEU**
DEL 25-2-93 AL 2-3-93
SOLDEU - EL TARTER
(Andorra)

INCLOU
Trajectes
Allotjament mitja pensió (Aptihl. ***)
Lloguer equip d'esquí
4 dies de forfait
Classes d'esquí
Assegurances.

Domini esquiable: 850 Ha
Canons: 126
Capacitat esquiadors/hora: 15000

PREU: 39.500 ptes.

COL·LABORAN: TVI, Ajuntament d'Inca, SERVEI D'INFORMACIÓ AVENÇ HORIZZO, Associació Juvenil HORIZZO

Macramé

Exposició de macramé a càrrec de Maria R. Horrach a «Sa Torre» de Manacor fins al proper dia 17 de febrer.

3ª Edat

25 febrer.- Exposició de Matances, organitzada per Sa Nostra, a Manacor.

Mestresses de casa d'Alaró

Dia 11 de febrer a les 18'30, conferència sobre la Prevenció del càncer de mama a l'Ajuntament.

Activitats de la delegació de l'O.C.B. d'Inca

TERTULIES DE CAN XESQUET.

Dia 6 de febrer, presentació d'una nova revista, a càrrec de Francisca Adrover, **Por libre, una premsa independent.**

Dia 13 de febrer, Joan Ferran, membre de l'Associació d'Amics de la glosa, ens introduirà el tema de «La glosa a Mallorca».

Materials Construcció

C/. Gómez Ulla, 79 - Tel. 51 00 32
07340 - ALARÓ (Mallorca)

TALLER JUAN CAMPINS SERVEI OFICIAL RENAULT

Renault recomana lubricants **elf**

AVINGUDA DE LA CONSTITUCIÓ, núm. 36
07340 - ALARÓ

RENAULT
EL PLAER
DE VIURE'LS

TALLER I VENDES
Tel. 51 04 72

CÒMIC

PREMIS ALARÓ

UN ANY DE VERGONYA ®

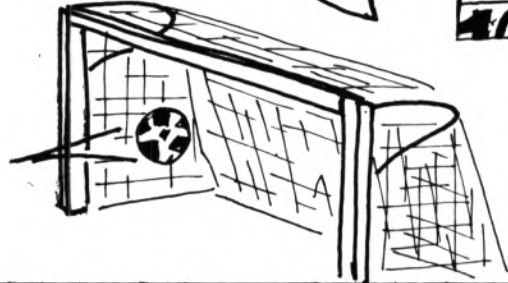
GOOOOL!

VISITANT ALARÓ
10 1

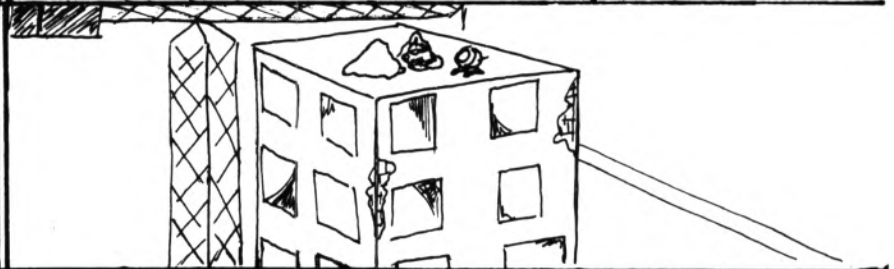
PREMI "FORAT NEGRE"

A LA PORTERIA DELS JUVENILS D'ALARÓ

PREMI "IRONSIDE"

A L'EMPRESA CONSTRUCTORA DE LA RESIDENCIA

PREMI O.N.C.E.

A L'IL·LUMINACIÓ DE LES FESTES DE NADAL

PREMI "NO NOS MOVERAN"

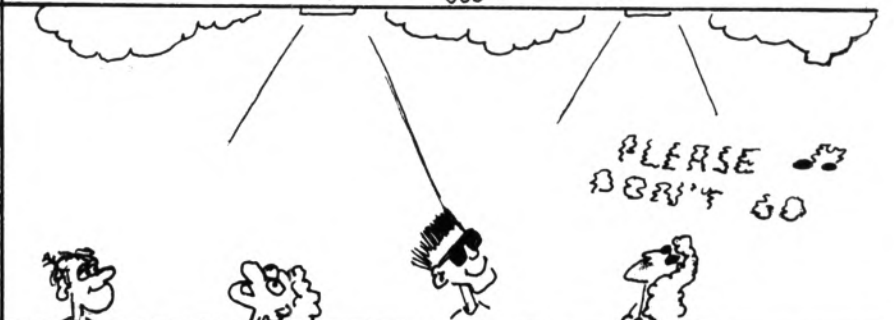
ALS BINGUERS/ERES I LES SEVES MARATHONS DE 8 HORES NON-STOP DE BINGO

PREMI "CIELITO LINDO"

AL DECORAT DEL BAR TRAFFIC*

* AL MENYS ÉS ORIGINAL, NO COM ALTRES

SI BE SÓN PERSONATGES FICTICIS, ELS FETS SÓN REIALS. SI QUALQUÉ NO ES SENT AL-LUDIT ÉS PURA COINCIDÈNCIA.

Dingu